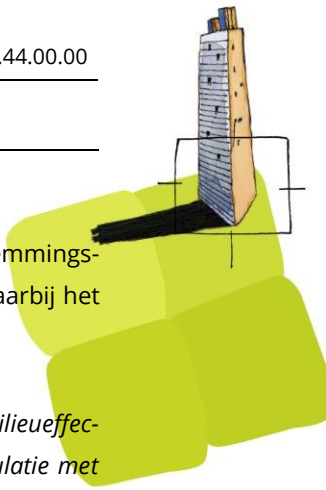
BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Notitie aanvulling vormvrije m.e.r. beoordeling Stadshaven, fase 1a

Opdrachtgever:	gemeente Nijkerk	Projectnummer:	157.00.44.00.00
Datum:	27 juni 2024		

In het deskundigenbericht van de StAB d.d. 28 september 2023 met betrekking tot het bestemmingsplan Stadshaven, fase 1A wordt ingegaan op de vormvrije m.e.r.-beoordeling. StAB geeft daarbij het volgende aan:

Voor zover appellanten erop wijzen dat onvoldoende aandacht is gegeven aan de cumulatie van milieueffecten, merkt StAB het volgende op. De gevolgen van de ontwikkelingen in het plan zelf en de cumulatie met omlíggende toekomstige plannen zijn globaal beschreven in de plantoelichting en de aanvullende notitie Cumulatie. Cumulatie van de verschillende milieuaspecten tezamen is in de paragraaf 'Conclusie' van de notitie Cumulatie in één zin genoemd. Geconcludeerd is dat er geen sprake zal zijn van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu. Deze conclusie is in de tekst van de notitie of in de plantoelichting niet onderbouwd, anders dan dat: "Het bestemmingsplan voor vrijwel alle aspecten aan de wettelijke eisen voldoet. Alleen voor geluid moeten maatregelen getroffen worden om een goed woon- en leefklimaat te waarborgen."

De StAB stelt in haar advies dat de conclusie met betrekking tot het aspect cumulatie in relatie tot de mer-beoordeling beperkt is onderbouwd. De gemeente heeft er om deze reden voor gekozen met deze notitie de conclusies uit de verschillende onderzoeksaspecten op een rij te zetten. Daarbij gaat het om het omschrijven van het potentiële effect van de Stadshaven, fase 1a ten opzichte van de referentiesituatie. En daarbij is van belang of er sprake is van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu, die het opstellen van een formele MER of m.e.r.-beoordeling zou kunnen rechtvaardigen.
De referentiesituatie betreft de feitelijke situatie en eventuele autonome ontwikkelingen. Ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan Stadshaven, fase 1a was er geen sprake van relevante autonome ontwikkelingen. Daarmee moeten de effecten vergeleken worden met de feitelijk aanwezige situatie.

Bij de afweging of er sprake is van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu gaat het om de vraag of kwetsbare gebieden zwaarder worden belast door de voorgenomen ontwikkeling. Kwetsbare

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP
Utrechtseweg 7, 3811 NA Amersfoort **T** 033 465 65 45
E info@bugelhajema.nl **W** www.bugelhajema.nl
Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

gebieden kunnen bos- en natuurgebieden zijn of waardevolle landschappen, maar ook gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid of gebieden waar de milieukwaliteit al te wensen overlaat.

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park of Natuurnetwerk Nederland. Natura2000 gebieden in de omgeving betreffen het vogelrichtlijngebied 'Arkemheen' op ca. 1,7 km en het Natura2000 vogel- en habitatrichtlijngebied 'Veluwerandmeren' op 3 km afstand van de planlocatie. De effecten in het kader van stikstof van dit initiatief op omliggende Natura-2000 gebieden zijn berekend met behulp van het programma AERIUS. Uit de berekening blijkt dat het initiatief geen negatieve effecten heeft op omliggende stikstofgevoelige Natura-2000 gebieden.

De planlocatie ligt op circa 0,8 km van het Gelders natuurnetwerk (onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland) en de groene ontwikkelingszone. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is. De wezenlijke natuurwaarden van het Natuurnetwerk Nederland worden niet aangetast door de beoogde ontwikkeling.

Op circa 1,7 km afstand ligt het Nationale Landschap Arkenheen-Eemland. Dit landschap is door het vrijwel ontbreken van bosjes, lijnvormige beplanting en van bebouwing buiten de dorpskernen, een van de meest open nationale landschappen. De open gebieden rond dorpen en op de overgang naar kleinschalige en besloten gebieden binnen of juist buiten het nationale landschap worden visueel beinvloed door bebouwing of opgaande begroeiing. Zo is de hoogbouw van De Heus Nijkerk (gelegen aan de Nijverheidsstraat 24) en in mindere mate ABZ (gelegen aan de Westkadijk 4) duidelijk zichtbaar. De beoogde nieuwbouw die binnen de Stadshaven fase 1a wordt mogelijk gemaakt heeft slechts een maximale hoogte van 13 meter, wat slechts 1 meter hoger is dan momenteel daar planologisch is toegestaan. Deze bebouwing zal vanuit het nationale landschap niet zichtbaar zijn, waarmee de openheid van het landschap niet in het geding komt.

Op het gebied van beschermde gebieden heeft het bestemmingsplan geen (negatieve) effecten. Er is dus geen sprake van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu.

BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING

De analyse van bedrijven in de omgeving van de planlocatie leidt tot de conclusie dat nader onderzoek nodig was naar geur- en geluidshinder. Dat heeft te maken met de vraag of er sprake kan zijn van een goed woon- en leefklimaat in de woningen.

Vanuit milieueffecten van de ontwikkeling van Stadshaven, fase 1a leidt de herontwikkeling van het stadhuis tot woningen niet tot nadelige gevolgen voor het milieu vanuit Bedrijven en milieuzonering.

VERKEER EN PARKEREN

Stadshaven, fase 1a voorziet in de vervanging van het gemeentehuis door woningen. Het plan voorziet in de realisatie van grondgebonden woningen en appartementen. Het gemeentehuis heeft momenteel een verkeersgeneratie van circa 500 verkeersbewegingen per dag. De woningen voorzien maximaal in circa 160 verkeersbewegingen per dag. Al met al neemt de verkeersdruk op de omliggende wegen af als gevolg van de ontwikkeling van Stadshaven, fase 1a.

In het kader van het bestemmingsplan “Stadshaven Nijkerk, fase 2” is door RoyalHaskoningDHV een verkeersstudie uitgevoerd (is als bijlage 4 bij bestemmingsplan “Stadshaven Nijkerk, fase 2” gevoegd). Uit het onderzoek blijkt dat de ontwikkeling van het gehele Stadshavengebied (dus inclusief fase 2) leidt tot een toename van de verkeersdruk. In dat kader worden verkeersmaatregelen getroffen om de verkeersstromen zo goed mogelijk te leiden zodat overdruk op het netwerk voorkomen kan worden. Eén van de te nemen maatregelen is het aanbrengen van een verkeerskundige knip op de Raadhuisstraat – Havenstraat tussen Kolkstraat en Westkadijk.

Hoewel enige aanpassen in de verkeerstructuur nodig is, kan zeker niet gesproken worden over belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu voor wat betreft de verkeersgeneratie.

Voor parkeren is in het bestemmingsplan voor fase 1a voldoende ruimte opgenomen om te kunnen voorzien in de parkeerbehoefte. Bovendien is middels een voorwaardelijke verplichting geregeld dat er bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen voldoende parkeergelegenheden gerealiseerd worden.

V.w.b. cumulatie met fase 2 wordt het volgende opgemerkt. In het kader van het bestemmingsplan “Stadshaven Nijkerk, fase 2” is door RoyalHaskoningDHV een parkeerstudie uitgevoerd (is als bijlage 5 bij bestemmingsplan “Stadshaven Nijkerk, fase 2” gevoegd). In dit onderzoek is inzichtelijk gemaakt hoeveel parkeerplaatsen er nodig zijn binnen de gehele Stadshaven. Voor parkeren is in het plan voldoende ruimte opgenomen om te kunnen voorzien in de parkeerbehoefte. Zo voorziet fase 2 in de realisatie van een afzonderlijke parkeervoorziening voor bezoekersparkeren.
De gevolgen voor het parkeren zijn dus niet zodanig dat er sprake is van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu.

GELUIDSHINDER

Ten behoeve van het bestemmingsplan Stadshaven, fase 1a is onderzoek gedaan naar geluidhinder wegverkeer en geluidhinder industrielawaai. Zoals onder ‘verkeer’ al is aangegeven zal de ontwikkeling van het gehele Stadshavengebied (dus inclusief fase 2) leiden tot een toename van de verkeersdruk, waardoor maatregelen nodig zijn. De verkeerskundige knip die wordt aangebracht op de

Raadhuisstraat – Havenstraat tussen Kolkstraat en Westkadijk, zorgt ervoor dat de extra verkeersbewegingen akoestisch gezien geen effect hebben op de woningen in Stadshaven fase 1a.

Het onderzoek naar industrielawaai leidt tot noodzakelijke maatregelen om een goed woon- en leefklimaat te kunnen garanderen.
Bij de afweging of er sprake is van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu gaat het om de vraag of kwetsbare gebieden zwaarder worden belast met geluid. Daarvan is geen sprake. De conclusie is dan ook dat er geen sprake is van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu.

GEURHINDER

Op dit onderdeel heeft onderzoek plaatsgevonden naar de geuremissie van de bedrijven ABZ diervoeding en De Heus. Dit in het licht van de vraag of er sprake kan zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in het plangebied. De conclusie uit het onderzoek is dat voor wat betreft het aspect geurhinder sprake blijft van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.
In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling gaat het om de afweging of het bestemmingsplan op het gebied van geurhinder belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu heeft, die het opstellen van een formele MER of m.e.r.-beoordeling zou kunnen rechtvaardigen. Het plan heeft geen gevolgen op het gebied van geurhinder. Van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu is dus geen sprake.

NATUURWAARDEN

Voor de ontwikkeling Stadshaven, fase 1a, is ecologisch onderzoek uitgevoerd en is een ontheffing Wnb verkregen van de provincie Gelderland. Daarmee wordt voldaan aan de soortenbescherming.
Voor het onderdeel gebiedsbescherming is van belang dat kwetsbare natuurgebieden op grote afstand liggen van het plangebied. Hierdoor is alleen het effect van stikstof op omliggende Natura 2000-gebieden relevant. Hiervoor is een stikstofberekening uitgevoerd waaruit blijkt dat er in het Natura 2000-gebieden geen effecten zijn waar te nemen.

Als uit een onderzoek naar de gevolgen van een bestemmingsplan voor Natura 2000-gebieden blijkt dat dat plan geen gevolgen heeft voor Natura 2000-gebieden, dan hoeven de cumulatieve effecten met andere plannen in de omgeving niet te worden beoordeeld[1].
Het onderdeel ecologie leidt niet tot belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu.

[1] Uitspraak RvS 15 september 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:1960).

CULTUURHISTORIE

In het plangebied is het historische stadhuis aangewezen als rijksmonument. Het rijksmonument is beschermd en blijft voor de toekomst behouden. Door de herontwikkeling van het gemeentehuis krijgt dit monument een nog betere positie en worden de cultuurhistorische waarden beter zichtbaar.
Ook is een monumentale atoombunker aanwezig, die gebruikt wordt voor opslag van zowel spullen als archief. De bunker is niet openbaar toegankelijk. Geprobeerd wordt om deze bunker in de ontwikkeling in te passen.
Aan de voorzijde van het plangebied bevindt zich de Arkervaart. Deze vaart is ook aangemerkt als gemeentelijk monument. De ontwikkeling doet geen afbreuk aan dit gemeentelijk monument.
In het plangebied voor de verdere ontwikkeling van de stadshaven bevinden zich geen andere belangrijke cultuurhistorische waarden.
Het onderdeel cultuurhistorie leidt niet tot belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu.

WATER

Bij Stadshaven, fase 1a, is sprake van herontwikkeling van bestaande bebouwing. Per saldo is er sprake van een vermindering van het verharde oppervlakte. Van invloed op kwetsbare water kwaliteiten is geen sprake.
De ontwikkeling van de gehele Stadshaven heeft geen gevolgen voor de ligging van de Havenkom. Wel voorzien de plannen in een nieuwe passantenhaven. Vanzelfsprekend zal hiervoor nog specifiek hydrologisch onderzoek plaatsvinden.
Op voorhand is niet de verwachting dat dit leidt tot belangrijke negatieve effecten.
Daarnaast zal er bij de totale Stadshaven wel sprake zijn van een per saldo toename van het verharde oppervlak. Bij de verdere uitwerking van de plannen kan worden voorzien in voldoende compensatie. Hierover hebben al verkennende gesprekken met het Waterschap plaatsgevonden.
Het onderdeel water leidt niet tot belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu.

BODEM

Op basis van uitgevoerd bodemonderzoek zijn ter plaatse van het plangebied lichte verontreinigingen aangetroffen. Deze zijn niet belemmerend voor het de ontwikkeling van Stadshaven, fase 1a. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.
Voorafgaand aan de verdere ontwikkeling van de hele Stadshaven zijn al meerdere bodemonderzoeken uitgevoerd. Gebleken is dat er sprake is een verontreiniging van de bodem en het grondwater. De bodem zal geschikt gemaakt worden voor de nieuwe functie woningbouw.
Daarmee vindt een belangrijke verbetering van de milieusituatie plaats. Van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu zal dus zeker geen sprake zijn.

LUCHTKWALITEIT

Op basis van uitgevoerd onderzoek blijkt dat de verkeersgeneratie van de herontwikkeling van Stadshaven, fase 1a een negatief saldo heeft. De herontwikkeling, van fase 1a vormt daarmee een project dat in niet betekenende mate van invloed is op de luchtkwaliteit.
In de huidige situatie is er sprake van een goede luchtkwaliteit in het gebied, zoals in de toelichting van het bestemmingsplan is uitgelegd.
In het onderzoek geur en luchtkwaliteit (bijlage 13 van de bestemmingsplantoelichting) is inzichtelijk gemaakt dat in de omgeving van het plangebied ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden voor de luchtkwaliteit, rekening houdend met de luchtkwaliteitsbelasting van o.a. ABZ en De Heus.
De verdere ontwikkeling van de gehele Stadshaven leidt tot een beperkte toename van de verkeersbewegingen (zie onder kopje verkeer). Deze is zodanig dat zeer aannemelijk is dat de grenswaarden voor fijnstof zeker niet zullen worden overschreden door de ontwikkeling van de gehele Stadshaven.
Van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu zal geen sprake zijn.

EXTERNE VEILIGHEID

De aanwezige risicobronnen, zoals gasleidingen of bevi inrichtingen, bevinden zich allen op ruime afstand van het plangebied.
Zowel fase 1a als de geplande verdere ontwikkeling van de hele Stadshaven leidt niet tot risico's op het gebied van externe veiligheid. Van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu is sprake zijn.

CUMULATIE VAN MILIEUEFFECTEN

Ten slotte moet worden afgewogen of de stapeling van milieueffecten zou kunnen leiden tot belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu.
De herontwikkeling van het stadhuis tot woonlocatie in het bestemmingsplan Stadshaven, fase 1a, kan leiden tot enkele milieueffecten. De effecten zijn allemaal onderzocht door middel van milieuonderzoek. Daar waar nodig worden maatregelen getroffen om effecten te compenseren of uit te sluiten. Per milieuaspect zijn de te verwachten effecten minimaal, zowel in het plangebied als in de omgeving.

Het is niet aannemelijk dat meerdere minimale effecten cumulatief tot een groot effect zullen leiden. Aangezien de te verwachten effecten per milieuaspect minimaal zijn, kan in redelijkheid worden aangenomen dat ook bij cumulatie van effecten er geen sprake zal zijn van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu.

Van stapeling van milieueffecten kan ook sprake zijn door cumulatie met de effecten van ontwikkelingen in de directie omgeving. Dit betreft vooral het hele project Stadshaven inclusief de locatie Bentinck. Voor de Bentinck locatie lag ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan Stadshaven, fase 1a

een ontwerp bestemmingsplan ter inzage. Voor het resterende deel van de Stadshaven was er een gebiedsvisie in voorbereiding.

De cumulatie van de milieueffecten met de hele Stadshaven is in de notitie 'cumulatie milieueffecten Stadshaven' (bijlage 16 van de bestemmingsplantoelichting) uitgewerkt. Daarin wordt geconcludeerd dat er als gevolg van cumulatie tussen de ontwikkeling van de Stadshaven en die van Bentinck, geen sprake is van belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu.

Conclusie

Het project ligt onder de drempelwaarde van een stedelijk ontwikkelingsproject. Wanneer het project onder de drempelwaarden ligt, moet niettemin worden beoordeeld of het project belangrijk nadelige gevolgen heeft voor het milieu. In het voorgaande is duidelijk geworden dat er geen sprake is van belangrijk nadelige effecten voor het milieu. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk.